



RYCINA 9.1 A-C.

Schemat wytworzenia przetoki promieniowo-odpromieniowej w tabakierce anatomicznej. Zaznaczone miejsce nacięcia skóry (A), schemat wykorzystywanych naczyń (B), stan po wytworzeniu zespolenia tętniczo-żylnego (C).

naczyniami, głębokość położenia tętnicy) oraz preferencję chirurga.

Opisano również wytworzenie przetoki promieniowo-odpromieniowej przez **zespolenie końca tętnicy do boku żyły** (*radial artery deviation and reimplantation*, RADAR). W tej metodzie, po sprawdzeniu wydolności tętnicy łokciowej i łuku dłoniowego, izoluje się odcinek tętnicy promieniowej i podwiązuje jej obwodowy koniec. Łuk przetoki wykonywany jest przez przemieszczenie dosercowego odcinka tętnicy promieniowej do odsłoniętej jedynie na krótkim fragmencie żyły odpromieniowej. Właśnie zminimalizowanie preparowania żyły i jej prosty przebieg w odcinku przylegającym do zespolenia z tętnicą mają zmniejszać ryzyko późniejszego powstawania zwężenia w typowym miejscu – początkowego odcinka żyły za zespoleniem.

W przypadku **zespolenia koniec-do-końca** łuk przetoki wykonywany jest z fragmentów tętnicy i żyły. Takie zespolenie jest trudniejsze technicznie (większe

ryzyko skręcenia!), jego wykonanie trwa nieco dłużej, wymaga też odpowiedniego doświadczenia, ale potencjalnie zmniejsza ryzyko niedokrwienia dłoni, gdyż eliminuje podkradanie krwi z obwodowego odcinka tętnicy promieniowej. Przed podwiązaniem tętnicy promieniowej konieczne jest wykonanie testu Allena. Ten rodzaj zespolenia ułatwia również wykonanie późniejszych korekcyjnych zabiegów wewnątrz-naczyniowych.

Dla zwiększenia średnicy zespolenia nacina się oba naczynia po tej samej stronie. Następnie wykonuje się łuk z obu naczyń, odpowiednio je rotując, w przeciwnych kierunkach, o 90°. Po ułożeniu naczyń zakłada się szew na rozcięcie żyły i tą samą nitką przekłuwa ścianę tętnicy przeciwną do nacięcia. Igłą drugiego szwu przekłuwa się tętnicę w miejscu jej nacięcia i żyłę w miejscu przeciwnym do nacięcia (oczywiście kolejność wkłuć jest dowolna). Następnie zespała się naczynia dwoma szwami naczyniowymi, po mniej więcej